

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Volvminibvs Comprehensvs

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

S. VI. Aliæ objectiones solvuntur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](#)

DISPV TATIO QVINTA

284

deat ex conditione ab intrinseco & ex natura A rei repugnante; sed solum ab extrinseco, & ex aliqua suppositione accidental, non debet censeri imprudens, & ridiculum, sed prudentissimum, & summa veneratione dignum; præsentim, quia (ut supra annotavimus) ad universalem provisorem pertinet, velle & decernere plura sub conditione, quæ tamen absolute non vult exequi, ob rationes occultas sua providentiaz. Quare Adversariorum instantie vires tantum habent ab angusta & demissa cogitatione nostra, quæ Deum ut particulare agens concipimus, more aliorum quæ nobis familiaria sunt, & ægrè possimus assurgere ad universalissimi gubernatoris providentiam, nullo fine exhibitam, ad quam pertinet plures defectus cum physicos tum morales in hoc universo permettere; & non solum diversa, sed etiam contraria ordinare, ut supra ex Ecclesiaste retulimus.

§. VI

Aliæ objectiones solvuntur.

Contra decreta conditionata, supra à nobis statuta, arguit Vazquez in hunc modum. Omne decretum divina voluntatis, infert & causat aliquam mutationem physicam, & realem in creatura; quia ex illo resultat in Deo relatio rationis de novo, quæ cum nos posset advenire per mutationem Dei, advenire debet per mutationem creaturæ: Sed decreta conditionata, quorum conditio nunquam ponetur, nullam possunt inferre, & causare mutationem in creatura, defectu conditionis quæ nunquam purificabitur: Ergo illa sunt impossibilia in Deo.

Hoc argumentum apud Vazquem palmarium est, & in hoc certamine veluti Achylleum, eoque pstat Thomistis terrorem incutere, & impossibilitatem decretorum conditionatorum in Deo efficaciter demonstrare. Verum illud potest quidem terrere Novitios & Tyrones, non tamen Magistros & Veteranos: ut enim recte notavit Suarez libro 2. de scientia conditionatorum, ille discursus nihil omnino probat, & non solum non demonstrat, sed nec probabiliter quidem suadet quod intendit. Unde etiam Granado, Arrabal, & alii ejusdem familiæ, illud argumentum tanquam inefficax rejiciunt: nec immerito, etenim principium assumptum in Majori, voluntarium est, & manifeste falsum, etiam in sententiæ defendantium scientiam medium: ipsi enim fatentur, quod Deus decretum concurrere cum voluntate creaturæ ad actus liberos, concursum generali indifferenti, si ipsa videlicet voluerit influere; & tamen hoc decretum nullam in ea ponit mutationem realem & physicam; cum Deus habeat hoc decretum (in eorum sententia) etiam respectu eorum qui nihil operantur, in quibus tamen per illud nulla sit realis mutatio. Quamvis ergo decreta absoluta ex parte subjecti, & conditionata ex parte objecti, quæ in Deo ponimus, & à quibus certam futurorum conditionatorum veritatem & notitiam volumus derivari, nullam inferant realem & physicam mutationem in creatura, defectu conditionis quæ nunquam purificabitur, inde tamen non licet inferre, ea esse impossibilia. Unde

Ad argumentum respondeo primum, non semper requiri in objecto realem & physicam mutationem, ut terminet liberum decretum, sed moralem sufficere; ut constat, habet aeterno Deus

A decerneret dispensare cum aliquo, in voti obligacione: tunc enim decretum liberum solum induceret in objecto mutationem moralem. Partet etiam in decreto pure remissivo culpa, quam remitti posse absque physica peccatoris mutatione, multorum sententia est. Idem dicendum est in proposito, nimurum non esse necessarium quod decreta conditionata, quæ in Deo admittimus, inferant mutationem realem & physicam in creatura, pro aliqua differentia temporis, sed sufficere quod causent in objecto mutationem extrinsecam & objectivam, illud transferendo a statu pura possibilis, ad statum futurionis conditionata, & ordinando illud ad existentiam sub conditione habendam, à qua omnino B abstrahunt, quæ pure possibilia sunt.

Respondso secundo cum Alvarez libro 1. responsionum cap. 4. num. 10. & de auxiliis disp. 7. num. 32. quod quando decretum est absolutum, tunc debet inducere in creatura mutationem realem & physicam absolutam; quando autem est conditionatum, non debet inducere mutationem realem absolutam, sed solum sub conditione: id est sufficit quod ex vi illius decreti, realiter mutaretur creatura, si conditio impliretur. Et hæc mutatio conditionata est sufficiens, ut divina voluntas aliter comparetur ad creaturas, post illud decretum, quam ante: unde in tali mutatione conditionata fundatur respectus rationis, quem intellectus noster conceptus advenire Deo, ratione talis decreti.

§. VII

Aliud Adversariorum argumentum diluitur.

Obijiciunt tertio Adversarii: Actui voluntatis existentia in Deo, correspondere debet proprium voluntatis objectum prælens, saltet in esse objectivo: At decreto conditionato, non assignatur præsens voluntatis objectum: Ergo illud non est actus in Deo. Major patet, Minor probatur. Objectum voluntatis est bonum: At objectum sub conditione futurum non est actu bonum, cum non sit actus existens: Ergo nequit esse actu objectum voluntatis divina.

Confirmatur & magis illustratur hæc ratio, isto exemplo. Objectum quod actu coloratum non est, sed esset coloratum sub aliqua conditione, terminare nequit actum potentia visiva existentem de facto; sed solum terminaret illum, si poneretur conditio: Ergo similiter objectum quod actu non est bonum, sed esset sub aliqua conditione, terminare nequit actum voluntatis qui de facto sit, sed solum terminaret illum, si conditio poneretur. Consequenter patet: sicut enim objectum visus est coloratum, ita objectum voluntatis est bonum.

Ad objectionem respondeo negando Minor, ad cuius probationem distinguo Majorem. Objectum voluntatis est bonum, bonitate præsenti, aut futuræ, sive absolute, sive conditionate, concedo Majorem. Est bonum bonitate præsenti præcisè, nego Majorem; & concepia Minor, nego Consequentiam: quia bonitas futura sub conditione, est sufficiens ad terminandum actum voluntatis præsentem, ut constat in decreto absolute, quod de acto existit, quamvis illius objecti bonitas de facto non existat, sed extituta sit. Unde

Ad confirmationem, concessio Antecedenti, & nego Consequentiam, & paritatem: objectum enim